

Sygn. akt V U 497/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 października 2020 r.

Sąd Okręgowy w K. (2) V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Nowakowska

Protokolant: st.sekr.sądowy Alina Kędzia

po rozpoznaniu w dniu 14 października 2020 r. w K. (2)

odwołania K. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 19 lutego 2020 r. Nr (...)

w sprawie K. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o ustalenie kapitału początkowego

Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 19 lutego 2020 r. znak (...) w ten sposób, że do ustalenia wartości kapitału początkowego uwzględnia K. T. okres składkowy z tytułu nauki zawodu od 1 października 1974r do 28 lutego 1976r.

Sygn. akt.VU 497/20

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19.02.2020r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w O. ustalił K. T. wartość kapitału początkowego, przy czym odmówił zaliczenia okresu nauki zawodu od 1.10.1974r. do 28.02.1976r. gdyż nie został on wystarczająco udowodniony z racji rozbieżności w dokumentacji.

Odwołanie od tej decyzji wniósł do Sądu K. T. domagając się wyliczenia kapitału początkowego z uwzględnieniem pominiętego wyżej okresu 17 miesięcy, podnosząc, że w tym czasie był zatrudniony w Zakładzie (...) w K. (1), który od 1.03.1976r. został przejęty przez (...), a wcześniej działał w innej formie organizacyjnej, stąd problemy z dokumentacją.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił i zważył co następuje.

Poza sporem jest, że K. T., urodzony w dniu (...) ukończył Szkołę Podstawową w 1974r.

Z danych pochodzących z akt osobowych, a zawartych w aktach ZUS wynika, że w dniu z 18.09.1974r. odwołujący się zwrócił się do (...) Przedsiębiorstwa (...) w K. (1) o przyjęcie na naukę w zakładzie graficznym w zawodzie zecera.

W dniu 1.10.1974r. zawarto z nim umowę o naukę zawodu zecerskiego -składacza ręcznego na okres do końca września 1977r., z wynagrodzeniem 100 zł miesięcznie oraz premią uzależnioną od oceny na egzaminie końcowym.

W dniu 1.10.1974r. przebył szkolenie BHP instruktaz ogólny, a w dniach 2-10.10.1974r. instruktaz wstępny stanowiskowy.

W dniu 1.01.1975r. zawarto drugą umowę o naukę w tym samym zawodzie, z tym że na okres od 1.01.1975r. do 31.12.1977r., z wynagrodzeniem w pierwszym roku nauki 260 do 420zł miesięcznie, w drugim roku 380 do 500zł i w trzecim 600 zł miesięcznie.

K. T. rozpoczął naukę zawodu zecerskiego- składacza ręcznego w dniu 1.10.1974r. w drukarni w K. (1), która w tamtym czasie funkcjonowała w ramach (...) Przedsiębiorstwa (...), które działało w różnych branżach. Odbywał praktyczną naukę zawodu codziennie oraz popołudniami uczył w wieczorowym liceum ogólnokształcącym. Nie ukończył nauki w liceum, gdyż nie był w stanie pogodzić nauki z pracą, jako, że zmuszony był dorabiać dorywczo na utrzymanie rodziny w związku ze śmiercią ojca.

Nauka zawodu zgodnie z planem trwała 3 lata. W nauce zawodu nie miał żadnej przerwy i ukończył ją zdając egzamin zawodowy oraz uzyskując świadectwo kwalifikacyjne z 30.11.1977r. (świadectwo okazana podczas rozprawy)

Od 1.03.1976r. drukarnia w K. (1) została podporządkowana (...) w K. (2).

Świadectwo pracy z 04.09.1978r. wydane przez (...), w którym wskazano zatrudnienie od 1.03.1976r. do 31.08.1978r. zostało zinterpretowane przez organ rentowy jako dowód, że nauka zawodu nie została ukończona. Odwołujący pracował w drukarni w K. (1) od 1.10.1974r. nieprzerwanie najpierw jako uczeń zawodu, a później jako składacz ręczny aż do 31.08.1978r.

(dowód- zeznania świadków A. C.,[00;09-00:13] J. K. (00:03-00:08] wyjaśnienia odwołującego się do protokołu rozprawy z 14.10.2020r.

k 42-43)

Zgodnie z art.173 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U.2018 poz.1270 ze zm.) dla ubezpieczonych urodzonych po 31.12.1948r., którzy przed wejściem w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

Jego wysokość uzależniona jest od ilości udowodnionych okresów składkowych i nieskładkowych. Okresy te zdefiniowane są w art. 6 i 7 cyt. ustawy.

W myśl art. 6 cyt. ustawy okresami składkowymi spośród przypadających przed 15.11.1991r. okresów, za które została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne albo za które nie było obowiązku opłacenia składek na ubezpieczenie społeczne są m.in. wymienione:

w ust 2 pkt 1 lit a okresy **zatrudnienia po ukończeniu 15 roku życia** na obszarze Państwa Polskiego w wymiarze nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy, jeżeli w tych okresach pracownik pobierał wynagrodzenie lub zasiłki z ubezpieczenia społecznego oraz

w ust.2 pkt 3 okresy **zatrudnienia młodocianych** na obszarze państwa polskiego na warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed 1.01.1975r. Zatrudnianie młodocianych odbywało się w wtedy w oparciu o ustawę z 2.07.1958r. o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy.(Dz.U.58.45.226) W myśl art.10 w/w ustawy okresy nauki zawodu były okresami zatrudnienia.

Młodociany pracownik miał obowiązek dokształcania się w zakresie obranego zawodu i obowiązywały go uczniowskie stawki płac (art. 12 i 18 ust. 1 cyt. ustawy). Zgodnie z art.9 ist.1 tej ustawy zakład pracy przyjmując młodocianego na

naukę zawodu w celu przyuczenia do określonej pracy obowiązany był zawrzeć z nim na piśmie umowę określającą zawód w jakim ma być szkolony, czas trwania nauki zawodu oraz zasadnicze prawa i uprawnienia młodocianego.

Po wejściu w życie Kodeksu Pracy zatrudnienie młodocianych zostało uregulowane kodeksowo. Kodeks pracy posługuje się pojęciem: umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego (art. 194 k.p.), a gdy chodzi o przygotowanie zawodowe młodocianych w zakładach rzemieślniczych — pojęciem umowa o pracę w celu nauki zawodu (art. 208 k.p.)

Szczegóły regulowało rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 IX 1974 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania 4, które w § 1 ust. 1 określa, że przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może odbywać się w zakładach pracy jako: a) nauka zawodu,

b) przyuczenie do wykonywania określonej pracy.

Prawdopodobnie z wejściem w życie tej nowej regulacji wiązać należy zawarcie drugiej z umów o naukę zawodu z odwołującym się. Zawiera ona też inną regulację co do wynagrodzenia.

Odwołujący się odbywał naukę zawodu od 1.10.1974r. nieprzerwanie, zatem przy wyliczeniu kapitału początkowego podlega uwzględnieniu jako okres składkowy okres tej nauki jaki został pominięty przez ZUS, czyli od 1.10.1974r. aż do czasu zmiany podporządkowania organizacyjnego zakładu, czyli do 28.02.1976r.

Zaskarżona decyzja podlegała więc zmianie i stosownie do treści art.477§2 kpc orzeczono jak w wyroku.

Ubocznie należy zauważyć, że Sąd nie zajmował się decyzją z dnia 10.06.2020r., gdyż nie była ona objęta odwołaniem z 11.03.2020r. Została wydana po wniesieniu odwołania ale nie poprzez uwzględnienie odwołania choćby w części, natomiast z wyraźną niekorzyścią dla odwołującego się, bo pomniejsza wartość kapitału początkowego. ZUS dokonał w niej istotnej zmiany wysokości podstawy wymiaru, czego w żaden sposób nie uzasadnił. Kwestia ta wymagać będzie szerszego wyjaśnienia w decyzji wydanej w wykonaniu niniejszego wyroku i podlegać będzie zaskarżeniu w odrębnym trybie.